

**درسنامه داروسازی نظامی و
شرایط اضطراری**

**Textbook of Military and
Emergency Pharmacy**

(First Edition)

دکتر غلامرضا پورحیدری

دکتر عبدالمجید چراغعلی

دکتر علیرضا عسگری

دکتر مهدی صابری

دکتر مریم ایمان

دکتر یونس پناهی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۶۴۱-۱-۷

نام کتاب:	درسنامه داروسازی نظامی و شرایط اضطراری
نویسنده:	دکتر غلامرضا پورحیدری، دکتر عبدالمجید چراغعلی، دکتر علیرضا عسگری، دکتر مهدی صابری، دکتر مریم ایمان، دکتر یونس بناهی
ناشر:	انتشارات شناخت زندگی با همکاری دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (دانشکده داروسازی)
صفحات/زایی:	۱۱۱۱/۱۱۱۱
طرح جلد:	محمداقبر تقی
شمارگان:	۲۰۰ جلد
قیمت:	۸۰۰۰ تومان
تاریخ و نوبت چاپ:	اول ۱۴۰۰
چاپ:	ارویج

عنوان و نام پدیدآور: Textbook of Military and Emergency Pharmacy / درسنامه داروسازی نظامی و شرایط اضطراری = و دیگران.

مشخصات نشر: تهران: شناخت زندگی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، دانشکده داروسازی، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۲۴ ص: ۲۲۴

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۶۴۱-۱-۷

وضعیت فهرست نویسی: قیفا

یادداشت: غلامرضا پورحیدری، عبدالمجید چراغعلی، علیرضا عسگری، مهدی صابری، مریم ایمان، یونس بناهی.

موضوع: داروسازی نظامی / Pharmacy, Military پزشکی نظامی / Medicine, Military

شناسه افزوده: پورحیدری، غلامرضا، ۱۳۴۱ -

شناسه افزوده: Poorheidari, Gholamreza

شناسه افزوده: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) دانشکده داروسازی

رده بندی کنگره: RC۹۷۰

رده بندی دیویی: ۶۱۶/۹۸۰۲۳

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۸۵۸۷۳

اطلاعات رکورد کتابشناسی: قیفا

مستولیت صحت مطالب بر عهده نویسندگان است.

کلیه حقوق اعم از چاپ، تکثیر و نسخه برداری برای ناشر محفوظ است.

(نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است)

نشانی: تهران، خیابان شیخ بهایی شمالی، میدان پیروزان، خیابان پیروزان، بلاک ۳، واحد ۱

کد پستی: ۱۹۹۵۷۷۴۵۳ تلفن: ۸۸۶۰۹۳۵۸ - ۹۹۱۳۰۹۰۴۲۱

پست الکترونیکی: info@shenakhtpub.ir وبسایت: www.shenakhtpub.ir

فهرست مندرجات

۷	پیشگفتار
۹	فصل اول: کلیات
۲۵	فصل دوم: نقش داروسازان در شرایط اضطراری و عملیات نظامی
۶۱	فصل سوم: روش های بهبود عملکرد در نیروهای نظامی
۹۱	فصل چهارم: مکمل های غذایی در نیروهای نظامی
۱۱۵	فصل پنجم: داروهای مورد استفاده در تروما
۱۴۱	فصل ششم: اشکال دارویی نظامی و شرایط عملیاتی
۱۶۱	فصل هفتم: درمان مصدومین عوامل شیمیایی
۱۸۱	فصل هشتم: درمان مصدومین عوامل بیولوژیک
۲۰۵	فصل نهم: درمان مصدومین رادیواکتیو و هسته ای

پیش گفتار

آنچه در درستنامه داروسازی نظامی و شرایط اضطراری مد نظر است، ترسیم نقش و جایگاهی است که داروسازان می‌توانند در مدیریت انواع مخاطرات و تهدیدات متفاوت اعم از حوادث طبیعی و یا جنگ‌ها ایفا نمایند، چه داروسازانی که در نیروهای نظامی و یا در همکاری با آنها ارائه خدمت می‌دهند و چه داروسازانی که در سایر بخش‌های کشوری مشغول به خدمت بوده و یا مشغول به کار خواهند شد. به طور کلی، در یک جامعه تاب‌آور، پایدار و مقاوم، تمامی افراد رشته‌ها و تخصص‌ها باید آمادگی لازم برای ایفای نقش مهم‌تر در اداره انواع مخاطرات و تهدیدات و حوادث احتمالی ناشی از آنها را داشته باشند.

این کتاب با هدف آشنایی دانشجویان داروسازی با انواع وقایع، رویدادها و عملیات‌های احتمالی اعم از نظامی و غیرنظامی و نیز نحوه مقابله با آنها به نگارش درآمده است و در ویرایش اول مشتمل بر نه فصل می‌باشد:

در فصل اول، انواع مخاطرات، حوادث و بحرانها تعریف شده و دسته‌بندی کلی آن‌ها به اجمال مورد اشاره قرار گرفته و سپس فرآیند مدیریت ریسک و مدیریت بحران و ارتباط تنگاتنگ این دو به خوبی تشریح گردیده است. به علاوه در این فصل، نحوه استقرار سامانه مدیریت حوادث و بحران‌ها در مجتمع‌ها و سازمان‌های گوناگون به اختصار بیان گردیده است.

در فصل دوم، ابتدا جایگاه و نقش داروسازان در فرایند مدیریت ریسک حوادث و بحران‌ها تبیین گردیده و سپس به شرح حوادث و بحران‌های احتمالی در حوزه داروسازی و مدیریت خدمات دارویی پرداخته شده است. بعلاوه، روش‌های جایگزین دارو درمانی در شرایط اضطراری و عملیاتی نیز مورد بحث قرار گرفته است و در آخر به نقشی که داروسازان می‌توانند در سطوح مختلف بهداشت و درمان نیروهای مسلح ایفا کنند، اشاره شده است.

در فصل سوم، راهکارهای مختلف در ارتقای عملکرد نیروهای نظامی مورد بحث قرار گرفته

است. در ابتدا به روش های بهبود عملکرد اشاره و سپس استفاده از داروها و مواد شیمیایی گوناگون در ایجاد خواب موثر و با کیفیت، افزایش قدرت بدنی و عضلانی و حتی اصلاحات ژنتیکی که ممکن است برای بهبود عملکرد نیروها به کار گرفته شود، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است و در نهایت، به عواقب و عوارض احتمالی ناشی از به کارگیری راهکارهای ارتقای عملکرد در نیروهای نظامی نیز اشاره شده است.

در فصل چهارم، که مکمل های غذایی مورد استفاده در نیروهای نظامی مورد بحث قرار گرفته است، ابتدا به مبنای مصرف مکمل ها اشاره شده و سپس به اصول طراحی رژیم های غذایی مناسب پرداخته و از مکمل های به کار گرفته شده جهت کمک به افزایش توانمندی و قدرت بدنی نیز سخن به میان آمده است و در آخر طبقه بندی مکمل ها در برخی سازمان های نظامی دنیا نیز مورد اشاره قرار گرفته است.

فصل پنجم مروری است بر داروهای مورد استفاده در تروما ها که بیشترین اضطراب را در عملیات نظامی و حوادث گوناگون ایجاد می کند. ابتدا اقدامات اولیه در برخورد با مصدوم یادآوری گردیده و سپس به محلول های تزریقی برای جبران خون از دست رفته و نیز عوامل بند آورنده خون پرداخته شده است، سپس داروهای موثر بر کنترل دردهای شدید ناشی از تروما و در آخر سایر داروهای مورد استفاده در تروما به ویژه فراورده های خونی و پلاسمایی مورد اشاره قرار گرفته است.

فصل ششم به روش های مختلف دارو رسانی به بدن در عملیات نظامی و شرایط اضطراری و اشکال دارویی مختلفی که برای چنین موقعیت هایی طراحی و به کار گیری می شود، اختصاص یافته است.

در فصل هفتم، هشتم و نهم، به ترتیب به رفع آلودگی و درمان مصدومین ناشی از عوامل شیمیایی، بیولوژیک، رادیو اکتیو و هسته ای و نیز داروها و آنتی دوت های گوناگونی که این فرایندها مورد استفاده قرار می گیرد، پرداخته شده است.

هدف اصلی از تدوین این درستنامه جمع آوری کلیه اطلاعات پایه مورد نیاز داروسازان در قالب یک مجلد درستنامه داروسازی نظامی و شرایط اضطراری است تا دسترسی دانشجویان و اساتید علاقمند به این موضوع را در یک منبع فراهم نماید. امید است نظرات و رهنمودهای اساتید و دانشجویان گرامی، ما را در فرآیند تکاملی این کتاب در ویرایش های بعدی کمک نماید.